

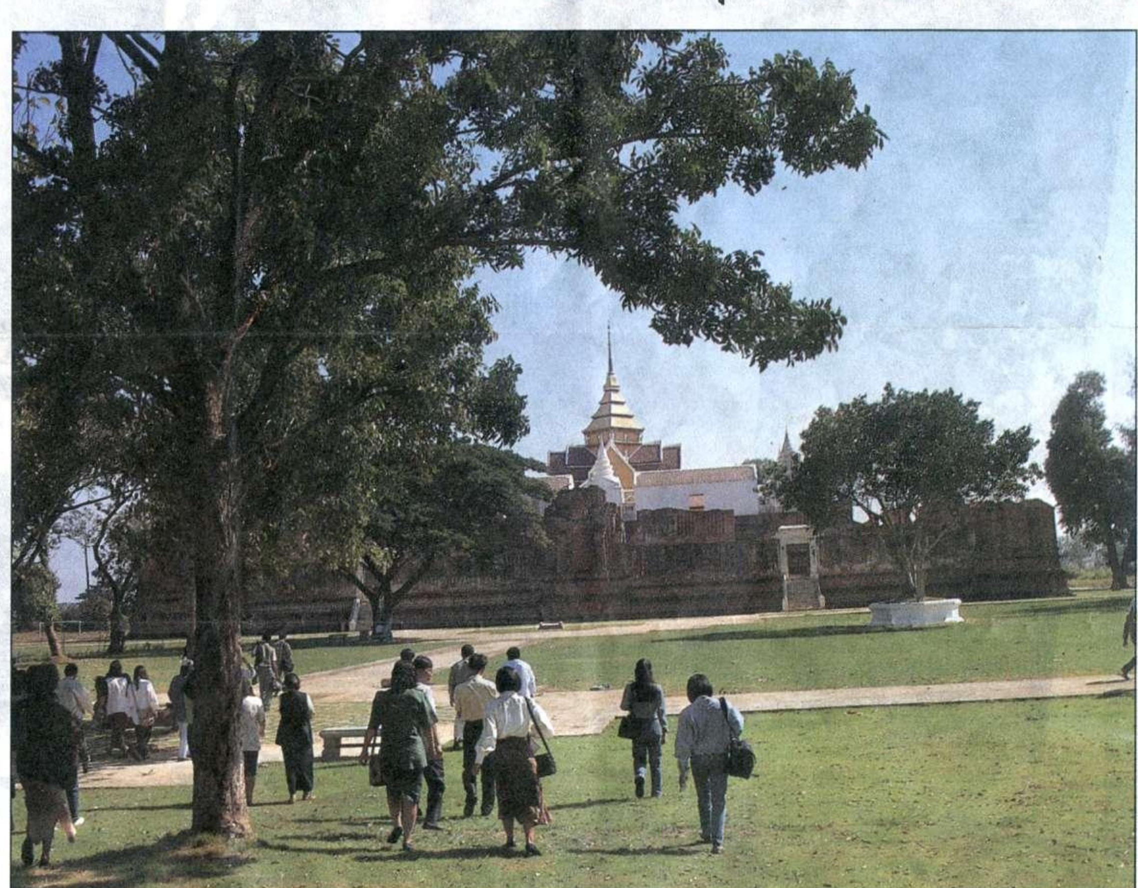
ปราสาทนครหลวง
พุทธสถานกรุงเก่า

เรื่องราวแห่งกรุงศรีอยุธยาและโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ คือภาพของวันเวลาที่มีทั้งความรุ่งโรจน์และความเสื่อมสลายในช่วงระยะเวลา 417 ปี มาบัดนี้กรุงศรีอยุธยาได้กลายเป็นตำนานประวัติศาสตร์ที่เหลือเพียงความว่างเปล่า และซากปรักหักพังเท่านั้นที่ยังคงปรากฏ และในวันนี้อุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ก็ได้รับการตีตราเป็น "มรดกโลก" จากองค์การยูเนสโก (unesco) เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นโบราณสถานสำคัญของโลก

นุศจี ทวีวงศ์ /เรื่องและภาพ

มาในวันนี้โบราณสถานแห่งหนึ่งที่ได้รับการบูรณะใหม่ในพระนครศรีอยุธยาที่เราจะนำมากล่าวถึงนั่นก็คือ **ปราสาทนครหลวง** พุทธสถานที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าปราสาททอง และได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งยิ่งใหญ่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ปัจจุบันนี้ **ปราสาทนครหลวงตั้งอยู่ที่ตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา** ได้รับการบูรณะเมื่อปี พ.ศ. 2534 และซ่อมแซมจนเสร็จเป็นที่เรียบร้อยเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งการบูรณะในครั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นอนุสรณ์สถานและเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์อาณาจักรอยุธยา ในช่วงรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรมเป็นต้นมา

เมื่อเดินทางมาถึงพลันรู้สึกขึ้นทันทีว่า "**ในอนาคตที่นี่จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของอยุธยา**"เพราะพื้นที่บริเวณใกล้เคียงปราสาทนครหลวงนั้นมีวิหารเก่าตั้งอยู่ในบริเวณวัดใหม่ประชุมพล ซึ่งภายในของวิหารหลังนี้ประดิษฐานพระพุทธรูปพระเจ้าทรงธรรมที่สวยงามมาก และบริเวณพื้นที่ส่วนนี้ทางกรมศิลปากรให้ความคิดเห็นว่า **"จะพยายามปรับปรุงให้พื้นที่โดยรอบของปราสาทนครหลวงกลายเป็นลักษณะเป็นหนึ่งเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นวัดเก่าที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งโรงเรียนที่อยู่ด้านข้าง ที่ไม่สามารถจะย้ายออกไปได้ ซึ่งโครงการก็เพื่อที่จะให้พื้นที่โดยรอบนั้นเชื่อมต่อถึงกันไม่มีบ้านคนมาบดบังทัศนียภาพเดิมๆ และโครงการนี้ก็กำลังจะดำเนินต่อไป"**

อาณาบริเวณปราสาทนครหลวงหลังจากการบูรณะเสร็จสิ้นลง (ภาพใหญ่) มณฑปพระบาทสี่รอยบนลานระเบียงชั้น 3 ซึ่งเป็นตำแหน่งเดิมของพระปรางค์ในยุคแรกๆ (ภาพล่าง)

ภาพโดยรวมของปราสาทนครหลวงวันนี้ทำให้เราไม่ค่อยจะเข้าใจในรูปแบบของสถาปัตยกรรมสมัยใหม่เท่าไหร่นัก ซึ่งถ้าไม่รู้ประวัติความเป็นมา อาจจะทำให้มุมมองอันสวยงามนั้นเลือนหายไป เมื่อมาเยือนที่นี่แล้วก็ขอกล่าวประวัติศาสตร์อีกครั้ง เพื่อความเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ปรากฏเรื่องราวเหล่านั้นหนีไม่พ้นที่ต้องเกริ่นถึงที่มาและที่ไปของการสร้างปราสาทแห่งนี้

ตามตำนานปราสาทนครหลวงพุทธสถานแห่งนี้เกี่ยวเนื่องมาจากในสมัยพระเจ้าทรงธรรมเมื่อพระองค์ได้เสด็จทางชลมารคและสถลมารคไปนมัสการรอยพระพุทธบาทอยู่เนืองๆ จึงทรงโปรดฯให้สร้างตำหนักและที่ประทับระหว่างทาง เช่น ตำหนักท่าเจ้าสนุกและตำหนักท้ายพิกุล นับจากนั้นต่อมาพระมหากษัตริย์ที่ครองกรุงศรีอยุธยาทุกพระองค์จะต้องเสด็จ